

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

Białystok, 2012-08-27

PS-V.431.36.2012.AG

**Pan Rafał Lejmel
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Przerośli**

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 18, 19, 20 lipca 2012r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przerośli w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.07.2011r. do dnia rozpoczęcia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli został podpisany przez Kierownika Ośrodka, w dniu 13 sierpnia 2012r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż Kierownik Ośrodka oraz pozostałe osoby realizujące zadania określone w ustawie o pomocy społecznej posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20 ustawy o pomocy społecznej. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 6, 8, 9, 12, 15, 16a, nie były realizowane, ponieważ nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 5 ustawy, nie realizowała zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3, 4 z uwagi na brak potrzeb.

Gmina realizowała zadania zlecone, wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3 oraz art. 18 ust. 1 pkt 6, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). W okresie objętym kontrolą dożywianie uczniów prowadzono zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186 ze zm.) tj. ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku, w formie jednego dania gorącego (zupa z wkładką). Natomiast w okresie wolnym od nauki (ferie, wakacje) Ośrodek nie realizował Programu w formie przyznawania posiłków, zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, 5, 7, 8, 9 ustawy o pomocy społecznej nie były realizowane, z uwagi na brak potrzeb.

Zadanie wynikające z art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej realizowano.

Rada Gminy Przerośl podjęła obowiązkowe uchwały, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej.

Kierownik Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast udzielano pomocy przy sporządzaniu pism procesowych oraz uzupełnieniu dokumentów w ramach pracy socjalnej (zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy).

Ośrodek w okresie objętym kontrolą skierował 5 wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach. Osobom zainteresowanym udzielano pomocy przy wypełnianiu, kompletowaniu dokumentów w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy).

Kierownik Ośrodka złożył Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2010r. oraz 2011r., natomiast nie przedstawił potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2011r. oraz 2012r.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli nieprawidłowości dotyczyły następujących zagadnień:

1. Gminę Przerośl zamieszkuje 3 095 mieszkańców (stan na 30.06.2012r.) – biorąc pod uwagę fakt, że w Ośrodku zatrudnionych jest dwóch pracowników socjalnych, należy stwierdzić, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka nie spełnia norm określonych w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

2. W okresie objętym kontrolą w Ośrodku zatrudniano trzech pracowników na stanowisku opiekuna specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w tabeli nr III Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej oraz jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz.398, ze zm.) nie określono takiego stanowiska pracy.

3. Dwie osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie posiadają co najmniej półrocznego stażu w jednostkach określonych w § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r. Nr 18, poz.1598).

4. Obsługę finansowo – księgową Ośrodka prowadzi Urząd Gminy w Przerośli, co jest niezgodne z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1240 ze zm.).

5. W Statucie GOPS w Przerośli, w § 7 ust. 2 ww. statutu dokonano zapisu „obsługę finansowo - kasową Ośrodka zapewnia Wójt”, co jest niezgodne z art. 54 ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.). Ponadto uregulowania przyjęte w § 4 ust. 4 wymienionego statutu w zakresie realizacji zadań zleconych (przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia), są niezgodne z treścią art. 17 ust.1 pkt.19, 20 ustawy o pomocy społecznej.

6. W okresie wolnym od nauki (ferie, wakacje) Ośrodek nie realizował wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie przyznawania posiłków, zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

7. W sprawozdaniach z działalności Ośrodka za 2010r. oraz 2011r. nie przedstawiono potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2011r. oraz 2012r.

8. W 1 przypadku w aktach sprawy brak wywiadu, o którym mowa w art. 107 ust.1 w związku z art.103 ustawy o pomocy społecznej – protokół kontroli str.13, poz. 3.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły:

1. W 4 przypadkach w aktach sprawy brak oświadczenia o stanie majątkowym, dokumentu wymaganego art.107 ust.5b pkt.20 ustawy o pomocy społecznej - protokół kontroli str.7, poz. 10, str.14, poz.1, str.16, poz. 2, 3.

2. W 14 przypadkach dołączone do akt sprawy oświadczenie o stanie majątkowym nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej - protokół kontroli str. 7, poz. 3, 4, 7, 8, 9, str. 14, poz. 4, str.17, poz.1, 2, 3, 4, 7, 8, 9,10.

3. W 4 przypadkach dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej - protokół kontroli str.9, poz. 2, str.14, poz.1, 2, 3.

4. W 3 przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji zmieniających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Przerośl) za pobyt stron w ww. placówce; rozpatrywane sprawy dotyczyły odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej osoby umieszczonej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej - protokół kontroli str.11-12, I osoba poz. 1, 2, III osoba poz.1.

5. W 2 przypadkach dokonano zmian decyzji administracyjnej w zakresie zmiany odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej - protokół kontroli str.12, I osoba poz. 2, III osoba poz. 1.

6. W 3 przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej znajduje się zapis dotyczący opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne. Ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie nadaje ośrodkowi pomocy społecznej prawa do wydawania decyzji w tej sprawie. Zapis o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu nie jest częścią rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały i ma wyłącznie charakter informacyjny - protokół kontroli str.13, poz. 1, 2, 4.

7. W 1 przypadku dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości zasiłku stałego poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej - protokół kontroli str.13, poz. 3.

8. W 1 przypadku wywiad rodzinny przeprowadzono po terminie określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138) - protokół kontroli str.13, poz. 2.

9. W 2 przypadkach potwierdzeniem doręczenia decyzji jest podpis złożony na decyzji przez stronę bez daty dokonania czynności, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kpa (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.) - protokół kontroli str.13, poz. 5, str.14, poz.1.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości i uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznajomości, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli oraz Wójt Gminy Przerośl.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

2. Dostosowania nazewnictwa stanowisk pracy osób wykonujących zadania z zakresu specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi usług zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

3. Zapewnienia realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez osoby posiadające staż pracy określony w § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598).

4. Przedsięwzięcie działań w celu uaktualnienia zapisów statutu Ośrodka do obowiązujących przepisów prawa.

5. Powierzenia prowadzenia obsługi finansowo - księgowej osobie będącej pracownikiem Ośrodka, zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1240 ze zm.).

6. Podjęcie działań w celu prowadzenia dożywiania dzieci w okresach wolnych od nauki zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz.2259 ze zm.).

7. Przedstawiania Radzie Gminy potrzeb z zakresu pomocy społecznej, zgodnie z art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

8. Pełnego kompletowania materiałów dowodowych na podstawie, których są podejmowane decyzje administracyjne, zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt. 20 ustawy o pomocy społecznej.

9. Dołączania do akt sprawy oświadczeń o stanie majątkowym, złożonych pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, zgodnie z art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej.

10. Dokonywania zmiany decyzji administracyjnych poprzez zmianę decyzji pierwotnej, a nie zmieniającej.

11. Ustalania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej jedynie praw i obowiązków mieszkańca.

12. Umieszczania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie zasiłku stałego jedynie zapisów przyznających prawo do tego rodzaju świadczenia.

13. Przeprowadzanie wywiadów dotyczących osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej.

14. Przeprowadzania wywiadów rodzinnych w terminie określonym w § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz.138), a od 07.07.2012r. zgodnie z § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U z 2012r, poz.712).

15. Potwierdzania doręczenia decyzji administracyjnych, zgodnie z art. 46 § 1 kpa.

16. Wprowadzenia mechanizmów zwiększających nadzór kierownika Ośrodka nad sposobem realizacji zadań przez pracowników.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Panu, jako kierownikowi kontrolowanej jednostki, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Otrzymuje:

Wójt Gminy Przerośl

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO
Katarzyna Mularz

Z-ca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej